Region Stockholm

Tillväxt- och regionplaneförvaltningen
Regionplaneavdelningen

KOMPLETTERING
HANDLINGSPLAN
2019-04-21

Diarienummer
TRN 2019-0042

Tillväxtverket
kristin.hedstrom@tillvaxtvarket.se

Komplettering av regional handlingsplan för att integrera och stärka klimat- och miljöperspektiven i det regionala tillväxtarbetet i Stockholms län 2017–2020

År 2016 gav regeringen de regionalt utvecklingsansvariga i uppdrag att ta fram och genomföra handlingsplaner för att integrera och stärka klimat- och miljöperspektiven i det regionala tillväxtarbetet. Uppdraget gäller för perioden 2017–2020. Syftet är att klimat- och miljöperspektiven ska få ett ökat genomslag i strategier, program och insatser inom det regionala tillväxtarbetet. Handlingsplanerna ska stärka det regionala tillväxtarbetets bidrag till generationsmålet och de sexton miljökvalitetsmålen.

När regeringsuppdraget kom 2016 låg det regionala tillväxtansvaret hos länsstyrelsen i Stockholm. Länsstyrelsen tog då fram en handlingsplan som lämnades till Tillväxtverket i oktober 2017 och reviderades i september 2018. Tillväxtverket ansåg dock att handlingsplanen var ofullständig. I december 2018 efterfrågade därför Regeringskansliet en komplettering från länsstyrelsen.

I och med att det regionala utvecklingsansvaret har övergått till Region Stockholm har även ansvaret för handlingsplanen, och därmed kompletteringen, flyttats över. Region Stockholm har valt att komplettera handlingsplanen enligt Näringsdepartementets erbjudande. Kompletteringen ska vara Näringsdepartementet och Tillväxtverket tillhanda senast den 30 april 2019.

Tillväxtverket och Naturvårdsverket har i uppdrag att stödja de regionalt utvecklingsansvariga i arbetet med handlingsplanerna. De har identifierat fyra huvudkomponenter som måste finnas med i varje handlingsplan för att den ska anses vara komplett:

1. Analys av regionala förutsättningar och utvecklingsbehov för att stärka klimat- och miljöperspektiven.
2. Målsättningar, aktiviteter och tidplan.

3. Riktade insatser inom samtliga prioriteringar i En nationell strategi för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015–2020 (nationella strategin)
4. Beskrivning av insatsernas bidrag till miljömålen.

Tillväxtverket har bedömt att Stockholms läns handlingsplan saknar huvudkomponent 3 och 4. Region Stockholms komplettering är därför fokuserad på dessa två.

Alla regioner ska redovisa resultatet av genomförandet av handlingsplanerna till Näringsdepartement i samband med den årliga redovisningen av villkorsbeslut för perioden 2017–2020. Dessutom har Tillväxtverket uppfattat att Regeringskansliet vill se en fortsättning av uppdraget med handlingsplaner efter slutrapporteringen till Näringsdepartementet i oktober 2021. Med anledning av detta skullle det vara lämpligt om Region Stockholm ser över hela handlingsplanen inför nästa anslagsperiod.

TRF:s Insatser för hållbar tillväxt
I tabellerna nedan beskrivs de insatser som Tillväxt- och regionplaneförvaltningen genomför eller medverkar till inom respektive prioritering i nationella strategin. I kolumnen Miljömål listas de miljömål som insatsen främst bidrar till. Det här motsvarar huvudkomponent 3 och 4 i instruktionerna för handlingsplanen.

Region Stockholm ska redovisa hur varje insats bidrar till att uppfylla miljömålen. I tabellerna är generationsmålet angivet som G och övriga miljömål enligt följande:

1. Begränsad klimatpåverkan
2. Frisk luft
3. Bara naturlig försurning
4. Giftfri miljö
5. Säker strålmiljö
6. Ingen övergödning
8. Levande sjöar och vattendrag
9. Grundvatten av god kvalitet
10. Hav i balans samt levande kust och skärgård
11. Myllrande våtmarker
12. Levande skogar
13. Ett rikt odlingslandskap
14. Storslagen fjällmiljö
15. God bebyggd miljö
16. Ett rikt växt- och djurliv

Innovation och företagande

Insats	Beskrivning	Tidsperiod	Miljömål	Ansvar
Genomförande av RUFS 2050	Kopplat till innovation och företagande i relevanta mål, delmål och regionala prioriteringar, inkl rumslig inriktning och relevanta rumsliga principer etc. I synnerhet genom de regionala prioriteringarna ”stärka strategiska forskningsstråk och innovationsmiljöer” och ”stärka den internationella ställningen genom fler etableringar, besök och ökad internationell handel”.	2018–2026	G, alla utom 14	Region Stockholm, länets kommuner, statliga myndigheter inkl länsstyrelsen (LST) samt övriga aktörer i regionen.
Social hållbarhet under Agenda 2030	Integrera Agenda 2030 i konkreta utfall av tillväxtarbetet.	2019 och framåt	Alla	Tillväxt- och regionplaneförvaltningen (TRF)
Digitaliseringskoordinator	Integrera digitaliseringsperspektivet i det strategiska regionala tillväxtarbetet	2019 till och med 2020.		TRF
Nätverket för regionala stadskärnor	Näringslivsutveckling	2018 och framåt	1, 15	TRF i samverkan med kärnkommunerna, Trafikförvaltningen, Kulturförvaltningen, LST, Storsthlm, Trafikverket mfl.
Utvecklingsprogram för den regionala stadskärnan Flemingsberg	Utvecklingsprogrammet genomförs i samverkan med Huddinge kommun och Botkyrka kommun. Utvecklingsprogrammet genomförs inom ramen för RUFS 2050/RUS. och följer Agenda 2030.	2019 och framåt	1, 15.	TRF, Huddinge kommun, Botkyrka kommun.
Genomförande av Klimatfärdplan 2050	Kopplat till vikten av ”grön” omställning och innovation – i synnerhet insatsområde 4.	2019 och framåt	1, 2, 15	TRF i samverkan med andra regionala aktörer

Regional livsmedelsstrategi	Framtagande av strategin för att främja företagande och resiliens livsmedelskedjan	Antas 2019	10	LST. TRF med i styrgrupp.

Attraktiva miljöer och tillgänglighet

Insats	Beskrivning	Tidsperiod	Miljömål	Ansvar
Genomförande av RUFS 2050 inklusive rumslig utveckling	Kopplat till visionen om att vara Europas mest attraktiva storstadsregion samt relevanta mål och delmål, regionala prioriteringar, den rumsliga inriktningen och de rumsliga principerna, den rumsliga utvecklingen i enlighet med plankartan och dess förhållningssätt, samt relevanta regionala ställningstaganden till tematiska frågor. I synnerhet genom de regionala prioriteringarna ”öka bostadsbyggandet och skapa attraktiva levnadsmiljöer”, ”styra mot ett transporteffektivt samhälle” och ”utveckla klimat- och resurseffektiva attraktiva regionala stadskärnor”.	2018–2026	G, alla utom 14	Region Stockholm, länets kommuner, statliga myndigheter inkl LST samt övriga aktörer i regionen.
Nätverket för regionala stadskärnor	Utveckla klimat- och resurseffektiva attraktiva regionala stadskärnor – koppling till Interreg Europe-projektet Smart Edge.	2018–2026	1, 15	TRF i samverkan med kärnkommunerna, Trafikförvaltningen, Kulturförvaltningen, LST, Storsthlm, Trafikverket mfl.
Utvecklingsprogram för den regionala stadskärnan Flemingsberg	Utvecklingsprogrammet genomförs i samverkan med Huddinge kommun och Botkyrka kommun. Utvecklingsprogrammet	2019 och framåt	1, 15	TRF, Huddinge kommun, Botkyrka kommun.

	genomförs inom ramen för RUFS 2050/RUS och följer Agenda 2030.			
Kollektivtrafik	Som ansvarig myndighet för kollektivtrafiken verka för att uppnå långsiktigt hållbar regional tillväxt genom ökad tillgänglighet i hela länet.		1, 15	Trafikförvaltningen
Klimatkansli	Verka för att genomföra Klimatfärdplan 2045 och RUFS 2050, samverkan med andra regionala aktörer, medverkan i klimatrelaterade projekt etc. Tjänstemannastöd till den politiskt tillsatta klimatberedningen under TRN.	2019 och framåt	G, 1, 2, 15	TRF
Bredband	Samordna insatser för bredbandsutbyggnad.	Från 2019 och framåt.	15	Bredbandskoordinator (TRF).
Ärendehantering	Handläggning av planer enligt PBL, SOU:er, nationella strategier mm utifrån RUFS 2050 för en hållbar och attraktiv Stockholmsregion.		G, alla utom 14.	TF, TRF, Regionledningskontoret
Regionalt serviceprogram	Uppdatering av styrdokumentet för utveckling av kommersiell service för landsbygd och skärgård.	Från 2019 och framåt.	10, 15	TRF
Södertörnsmodellen (Södertörnsanalysen)	Deltagande i projektet Södertörnsanalysen, verktyg för att belysa och analysera utvecklingen i länet främst fokuserat på social hållbarhet, men även till viss del ekonomisk och ekologisk hållbarhet.	Jan 2018 – aug 2019	1, 15	Projektet Södertörnsmodellen
Bostäder	Bidra till uppfyllande av målet i RUFS 2050 om att minst 22 000 bostäder per år behöver tillkomma i länet	2019 och framåt	1, 15	TRF och länets kommuner, byggbransch etc
ÖMS	Samverkan kring planering i östra Mellansverige	Pågående	1, 15	TRF tillsammans med Gävleborg, Uppsala, Sörmland, Västmanland,

				Östergötland, Örebro och Mälardalsrådet
GIS	Tillhandahållande och tillgängliggörande av geografiska data för länets aktörer	Pågående	Alla utom 14	TRF
Statistikhantering	Tillhandahållande och tillgängliggörande av statistik för länets aktörer	Pågående		TRF
Stockholm Archipelago	Samverkan mellan kommuner, LST och Region Stockholm för att främja en hållbar besöksnäring		G, 10, 16	Gemensamt projekt TRF deltar i styrgrupp
Hantering av driftstöd till dagligvarubutiker i sårbara och utsatta lägen	Stödet är ett kompletterande långsiktigt stöd till små dagligvarubutiker i särskilt utsatta glesbygder, där förutsättningarna är begränsade för att kommersiella aktörer ska kunna bidra till att skapa en god tillgång till kommersiell service.	Pågående	G, 15	TRF
Grönstruktur	Verkar för att bibehålla och utveckla såväl den regionala som den lokala grönstrukturen i regionen, med syfte att främja goda livsmiljöer, biologisk mångfald, anpassning till ett förändrat klimat.	Pågående	G, 1, 2, 8, 9, 12, 15, 16	TRF, LST, länets kommuner.
Regionalt cykelkansli	Syftet med det regionala cykelkansliet är att underlätta för länets väghållare att bygga ut det regionala cykelvägnätet. Cykelkansliet ska fungera som koordinator och bollplank och bidra med kunskaper och erfarenheter inom cykelområdet.	Pågående	1, 15	TRF
Handlingsplan Landsbygds- och skärgårdsstrategi	Attraktivitet och Tillgänglighet är prioriterade områden i strategin. Nu ska en handlingsplan tas fram för att utarbeta aktiviteter eller metoder för utveckling	Pågående	G, 8, 9, 10, 12, 15, 16	TRF

Kompetensförsörjning

Insats	Beskrivning	Tidsperiod	Miljömål	Ansvar
Genomförande av RUFS 2050	Kopplat till kompetensförsörjning i relevanta mål, delmål och regionala prioriteringar. I synnerhet genom de regionala prioriteringarna "ta tillvara kompetensen och underlätta matchningen på arbetsmarknaden" och "stärka förutsättningarna för alla barn och unga att gå vidare till studier och arbete".	2018–2026	G, alla utom mål 14	Region Stockholm i samverkan med Storsthlm länets kommuner, statliga myndigheter inkl LST samt övriga aktörer i regionen.
Skapa stödstrukturer för utbildning, matchning på arbetsmarknaden och integration/inkludering	Bidra till att etablera effektiva strukturer för validering på regional nivå, medverka i planeringen av utbud och inriktning för regionalt yrkesvux inom kommunal vuxenutbildning och bidra till etableringen av lärcentrum.	Pågående	G	Region Stockholm i samverkan med Storsthlm, länets kommuner, statliga myndigheter inkl LST samt övriga aktörer i regionen.
ÖMS	Samverkan kring planering i östra Mellansverige	Pågående	G, 1, 15	Östra Mellansverige (ÖMS): TRF tillsammans med Gävleborg, Uppsala, Södermanland, Västmanland, Östergötland, Örebro
Organisering av regionalt kompetensförsörjningsarbete	Utifrån de prioriteringar som görs i den regionala utvecklingsstrategin organisera och fastställa målsättningar för regionalt kompetensförsörjningsarbete	Pågående	G	Region Stockholm i samverkan med bl.a, kommuner, arbetsliv, utbildningsaktörer, statliga myndigheter och övriga berörda aktörer i länet.

Kunskapsunderlag	Tillhandahålla analyser av och prognoser över den privata och offentliga sektorns behov av kompetens på kort och lång sikt.	Pågående	G	Föra dialog med berörda aktörer om de behov som identifieras samt ge förslag på insatser utifrån dessa, bl.a. i syfte att fler ska påbörja reguljära studier.
Glokala Sverige	Kommunikations- och utbildningsprojekt för att stötta kommuner och regioner i arbetet med Agenda 2030. Målgrupperna är höga chefer och politiker såväl inom Region Stockholm som externt.	Pågående – 2021	G, alla utom mål 14	TRF Men Social hållbarhet är delaktiga från Regionen. Den externa utbildningsinsatsen kommer även deltagande kommuner delta och bidra.

Internationellt samarbete

Insats	Beskrivning	Tidsperiod	Miljömål	Ansvar
EV Energy	Interreg EU-projekt där vi deltar för att bidra till att genomföra den regionala prioriteringen "Öka de eldrivna person- och varutransporterna". Länsstyrelsen och Storsthlm är Regional Stakeholders.	2017–2021	1, 15	TRF som projektpartner, måste genomföra åtaganden i projektet enligt Interreg Europes struktur
Smart Edge	Interreg EU-projekt där vi deltar för att bidra till att genomföra den regionala prioriteringen "Utveckla klimat- och resurseffektiva regionala stadskärnor" – med koppling till nätverket för regionala stadskärnor som Regional Stakeholders.	2018–2022	1, 15	TRF som projektpartner, måste genomföra åtaganden i projektet enligt Interreg Europes struktur
Metrex	En europeisk nätverksorganisation för storstadsregioner med inriktning på regional utveckling och rumslig planering. Nätverksträffar ca 2 ggr/år, studiebesök och fördjupningar på olika teman.	Löpande nätverk	15	TRF är medlem, Jessica A är styrelseledamot och olika medarbetare har deltagit i arbetsgrupper
Cities & Rails	Akademier från Sverige, Tallin och Riga + relevanta regionala och kommunala aktörer definierar - i en medskapande process - relevanta forskningsfrågor och teman. Huvudfokus är se stadsutveckling i relation till järnvägsinvesteringar. Underlättar vad kommande ansökningarna ska inrikta sig på.	2019-2020	1, 15	KTH via Ann Legeby är initiativtagare och projektet finansieras med s k "seed money" via Swedish Institut. TRF är projektpartner.
IBSCROSS BSR, Stockholm-Oslo	Interreg Europe-projekt med två huvudsakliga syften: Det ena är att påverka EU och möjliggöra en förlängning av Scan-Med-korridoren från Sthlm-Örebro/Hallsberg vidare till Oslo. Den andra är att skapa en hållbar och attraktiv landbaserad tillgänglighet i stråket.	2019->	1, 15	TRF

SUM	Samverkan mellan Stockholm Uusima Mazovian regionerna (SUM) om regionala utvecklingsfrågor. Har fokuserat på olika teman, bla flerkärnig- het, hållbarhet, stadsutveckling, grönstruktur, turism mm.	Löpande	1, 15, 16	Regionala planerings-organ i Region Stock-holm, Uusima Regionen (Finland) och Mazovian regionen i Polen.
CPMR	Verka för att påverka och få till prioriterade brister inom respektive arbetsgrupp. Den röda tråden i samarbetet är hållbar utveckling.		1, 15	TRF deltar genom den Maritima gruppen och Transportarbetsgruppen för programområde Östersjön.
Stockholmsregionens Europakontor	Utbyte för ökad kunskap om EU, påverkansarbete, gemensam handläggning av ärenden.		Alla	
Big Five	Informell samverkan mellan Helsingfors-, Hamburg-, Amsterdam-, Köpenhamns- och Stockholmsregionerna.	2018 och framåt (?)	1	TRF
Internationellt cykelnätverk	Dialog och kunskapsutbyte med cykelsamordnare i de nordiska huvudstadsregionerna.	Pågående	1, 15	
Eurocities	Europeiskt nätverk mellan Europeiska metropoler/städer, där flera städer i Sverige ingår, b la Stockholms stad. Stadsutveckling, miljöfrågor, hållbar utveckling mm	Pågående	1, 8, 15, 16	TRF har deltagit i olika sammanhang, bla i Holland 2017 under temat Metropolitan Landscapes
Nordiska skärgårdssamarbetet	Samverkan inom det Nordiska ministerrådet. Deltagande är Närliggande regioner i Sverige samt Åland och Finland	Pågående	10, 15	TRF har vice ordförandepost i styrgruppen
Central Baltic (Interregprogram EU)	Samverkan för att interregprogrammet ska nå ut till bra och prioriterade projekt och aktörer i regionen samt att styr- och övervakningskommittéerna för programmet kan göra välavvägda beslut.	Nuvarande programperiod är till 2020.	10	TRF är med som tjänstemannastöd samt i tjänstemannagruppen

Hanna Wiik
Förvaltningschef
Tillväxt- och regionplaneförvaltningen

Maja Berggren
Regionplanerare

Region Stockholm
Tillväxt- och
regionplaneförvaltningen
Box 22550
104 22 Stockholm

Telefon: 08-123 130 00
E-post: registrator.trf@sll.se
www.sll.se

Säte: Stockholm
Org.nr: 232100-0016